



## VALSTYBINĖ VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBA

## VALSTYBINĖS VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBOS KOMISIJA

## NUTARIMAS

## BYLOJE DĖL UAB „ONERSA“ LIETUVOS RESPUBLIKOS REKLAMOS ĮSTATYMO PAŽEIDIMO

2016-07-14 Nr. 12R - 73

Vilnius

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, susidedanti iš Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos direktoriaus pavaduotojos Neringos Baronienės (Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijos pirmininkė), Nesąžiningos komercinės veiklos ir reklamos skyriaus vedėjos Mildos Deimantės bei Ekonominių interesų departamento direktoriaus Mareko Močiulskio,

vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 1 punktu, bylų nagrinėjimo posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo bylą pagal (*duomenys neskelbtini*) skundą dėl UAB „Onersa“ (įmonės kodas – 304162351, Architektų g. 56-101, 04111 Vilnius) reklamos naudojimo reikalavimų nesilaikymo.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija n u s t a t o

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2016-04-19 gavo (*duomenys neskelbtini*) skundą dėl UAB „Onersa“ nepageidaujamos reklamos teikimo. Skunde nurodyta, kad vartotojas į savo elektroninio pašto dėžutę (*duomenys neskelbtini*) gavo UAB „Onersa“ nepageidaujamą reklamą, nors nėra davęs sutikimo gauti reklamą elektroniniu paštu.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 21 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 2016-04-26 raštu Nr. 4-2108 kreipėsi į UAB „Onersa“ ir paprašė pateikti išsamius paaiškinimus ir juos pagrindžiančius įrodymus dėl (*duomenys neskelbtini*) skunde nurodytų aplinkybių bei, vadovaudamasi minėto įstatymo 13 straipsniu, paprašė nedelsiant nutraukti nepageidaujamos reklamos teikimą (*duomenys neskelbtini*).

UAB „Onersa“ į Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos siųstą raštą atsakymo nepateikė.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2016-05-16 priėmė nutarimą Nr. 12R-63 „Pradėti nagrinėjimo procedūrą dėl UAB „Onersa“ galimo Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo”.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 21 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 2016-05-18 raštu Nr. 4-2612 kreipėsi į UAB „Onersa“ ir pateikė klausimus bei pakartotinai paprašė pateikti motyvuotus paaiškinimus ir juos pagrindžiančius įrodymus iki 2016-06-02.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2016-06-02 gavo UAB „Onersa“ raštą, kuriame bendrovė paaiškino, kad reklama vartotojui buvo siunčiama, nes buvo tikimasi rasti klientus. Bendrovė nurodė, kad vartotojo sutikimo gauti reklamą neturėjo bei tai, jog reklama į vartotojo elektroninio pašto dėžutę buvo siūsta vieną kartą. Bendrovė nurodė, kad vartotojas (*duomenys neskelbtini*) yra pašalintas iš duomenų sistemos ir vartotojui reklama daugiau nebus teikiama. UAB „Onersa“ nurodė, kad bendrovė įsteigta 2016 metais, todėl ieškant naujų klientų buvo pasirinktas toks reklamos būdas, kadangi bendrovei nėra galimybės pasirinkti kitą reklamos platinimo būdą dėl lėšų stokos.

Ištyrusi bylos aplinkybes, pateiktus rašytinius įrodymus, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija k o n s t a t u o j a

*Dėl nagrinėjamos informacijos pripažinimo reklama*

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 2 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad reklama – bet kokia forma ir bet kokiomis priemonėmis skleidžiama informacija, susijusi su asmens ūkine komercine, finansine ar profesine veikla, skatinanti įsigyti prekių ar naudotis paslaugomis, įskaitant nekilnojamojo turto įsigijimą, turtinių teisių ir įsipareigojimų perėmimą.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2005-09-29 bylos Nr. 15/02 nutarime nurodė, kad „įstatymuose pateikiami nevienodi reklamos apibrėžimai. Tačiau visuose minėtuose teisės aktuose nurodomas svarbiausias reklamos požymis – reklama yra informacija, kuria siekiama padėti parduoti arba skatinti įsigyti prekes ar naudotis paslaugomis.“ Taigi įstatymuose bei suformuotoje teismų praktikoje kaip esminis reklamos požymis, išskiriantis ją iš kitos informacijos, yra įtvirtintas specialus jos tikslas - įtakoti vartotojo ekonominę elgseną.

UAB „Onersa“ elektroniniu paštu skleista informacija apie bendrovės parduodamas prekes yra tiesiogiai susijusi su bendrovės vykdoma veikla bei skatina vartotojus įsigyti bendrovės parduodamas prekes, taigi atitinka Lietuvos Respublikos reklamos įstatyme įtvirtintą reklamos sąvoką.

*Dėl UAB „Onersa“ skleistos reklamos atitikties Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 dalies reikalavimams*

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo nagrinėjimo taisyklių, patvirtintų Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos direktoriaus 2013-07-31 įsakymu Nr. 1-73, 5 punktą nustato, jog kreiptis į Valstybinę vartotojų teisių apsaugos tarnybą, kad būtų pradėtas Lietuvos Respublikos reklamos įstatyme nustatytų reikalavimų pažeidimų nagrinėjimas, turi teisę asmenys, kurių interesai yra pažeisti, valstybės ir savivaldybės institucijos ir įstaigos bei asmenų interesams atstovaujančios asociacijos, pateikdami Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai pranešimą (skundą) raštu. Atsižvelgiant į tai, (*duomenys neskelbtini*) turi teisę kreiptis į Valstybinę vartotojų teisių apsaugos tarnybą tam, kad būtų tinkamai apgintos Lietuvos Respublikos reklamos įstatyme įtvirtintos jų, kaip reklamos vartotojų, teisės.

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymas nustato reklamos naudojimo reikalavimus, reklaminės veiklos subjektų atsakomybę ir reklamos naudojimo priežiūros Lietuvos Respublikoje teisinius pagrindus. Minėto įstatymo 2 straipsnio 8 dalis nustato, jog reklama – bet kokia forma ir bet kuriomis priemonėmis skleidžiama informacija, susijusi su asmens ūkine komercine, finansine ar profesine veikla, skatinanti įsigyti prekių ar naudotis paslaugomis, įskaitant nekilnojamojo turto įsigijimą, turtinių teisių ir įsipareigojimų perėmimą.

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 dalis nustato, jog reklama telefonu, telefaksu, teleksu, elektroniniu paštu gali būti teikiama tik reklamos vartotojo sutikimu arba jo prašymu. To paties straipsnio 2 dalis nustato, kad draudžiama tiesiogiai teikti reklamą konkrečiam asmeniui, jeigu yra aiškiai išreikštas šio asmens nesutikimas.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, sistemiškai vertindama Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatas, daro išvadą, jog toks vartotojo sutikimas turi būti išreikštas aktyviai. Nors Lietuvos Respublikos reklamos įstatymas nenustato privalomos reklamos vartotojo sutikimo davimo būdo ir prašymo formos, tačiau Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.8 straipsnio 1 dalis numato, kad civilinės teisės normų nesureglamentuotiems civiliniams santykiams taikomi panašius santykius reglamentuojantys civiliniai įstatymai, t. y. taikoma įstatymo analogija. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso sutarčių teisę reguliuojančiame 6.173 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad tylėjimas arba neveikimas savaime nelaikomi akceptu, t. y. sutikimu. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.64 straipsnio, reglamentuojančio valios išreiškimo formą, 3 dalyje numatyta, kad tylėjimas laikomas asmens valios išraiška tik įstatymų ar sandorio šalių susitarimo numatytais atvejais. Vadovaujantis įstatymo analogija, darytina išvada, kad visais atvejais sutikimas turi būti aiškus, o ne numanomas.

Pagal Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnį, net ir klausiamo dėl sutikimo gauti reklamą adresato neatsakymas (neveikimas) reklamos davėjui negali reikšti, kad adresatas sutinka, jog jam būtų teikiama reklama. Vartotojas skunde nurodė, kad reklama į jam priklausančią elektroninį paštą buvo siunčiama be jo sutikimo. Pažymėtina, jog UAB „Onersa“ tyrimo metu nepateikė Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai įrodymų, jog reklamas pareiškėjams elektroniniu paštu siuntė turėdama sutikimus ar prašymus.

Tokiu būdu UAB „Onersa“, neturėdama vartotojo (*duomenys neskelbtini*) sutikimo ar prašymo teikti reklamą į jam priklausančią elektroninį paštą, pažeidė Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 dalies nuostatą.

*Dėl UAB „Onersa“ taikytinų sankcijų*

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 24 straipsnio 5 dalimi, skiriamos baudos dydis nustatomas pagal mažiausios ir didžiausios baudos vidurkį ir atsižvelgiant į šio straipsnio 7 ir 8 dalyse nustatytas atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes, pažeidimo pobūdį, pažeidimo trukmę ir mastą.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo pobūdį, atsižvelgė į tai, jog bendrovė pažeidė Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 dalį.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo trukmę, atsižvelgė į tai, kad UAB „Onersa“ reklama vartotojui (*duomenys neskelbtini*) buvo siūsta vieną kartą.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo mastą, atsižvelgė į tai, kad dėl UAB „Onersa“ teikiamos nepageidaujamos reklamos kreipėsi vienas vartotojas, tačiau atsižvelgta į tai, jog UAB „Onersa“ 2016-06-02 rašte Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai nurodė, kad, ieškant naujų klientų buvo pasirinktas toks reklamos būdas, o reklama vartotojui buvo siunčiama, nes buvo tikimasi rasti klientus, todėl teigtina, kad bendrovės reklamą el. paštu gavo ne tik (*duomenys neskelbtini*), tačiau ir daugiau vartotojų.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo mastą, atsižvelgė ir į tai, jog nepageidaujama reklama buvo teikiama tik viena sklaidos priemone - elektroniniu paštu.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija taip pat atsižvelgė į tai, jog UAB „Onersa“ Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimą padarė pirmą kartą.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija lengvinančia aplinkybe laiko tai, kad UAB „Onersa“ bendradarbiavo, teikė prašomus pateikti dokumentus. Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija sunkinančių aplinkybių byloje nenustatė.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 24 straipsnio 1, 5 ir 7 dalimis, n u t a r i a

už Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 dalies pažeidimą skirti UAB „Onersa“ 300 (trijų šimtų) eurų baudą.

Nutarimas per 30 kalendorinių dienų nuo nutarimo priėmimo dienos gali būti apskūstas teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Kreipimasis į teismą nesustabdo nutarimo vykdymo, jeigu teismas nenustato kitaip.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijos paskirta bauda sumokama į Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą Nr. LT24 7300 0101 1239 4300, esančią banke „Swedbank“, AB (banko kodas 73000, SWIFT kodas HABALT22, lėšų gavėjas Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, įmonės kodas 188659752), kodų sąrašo „Kitos baudos“ skyriaus „Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos skirtos baudos 6780“ eilutę.

Direktorius pavaduotoja,  
pavadojanti Valstybinės vartotojų  
teisių apsaugos tarnybos direktorių

Neringa Baronienė